

Samen maken wij Teylingen

Kadernota 2026-2029

Inleiding	3
Financiële situatie op hoofdlijnen	6
Meerjarenperspectief	6
Relevante ontwikkelingen	8
Beleidsmatige ontwikkelingen	9
Programma Samenleven	9
Programma Leefomgeving	9
Programma Bedrijvigheid	11
Programma Bestuur	12
Financiële ontwikkelingen	13
Gemeenschappelijke regelingen	14
Indexatie	16
Actualisatie begroting	16
Uitkomsten meicirculaire	18
Dekkingsplan	19
Toezichtregime provincie	25
Autonome financiële ontwikkelingen	27
Bijlage 1: Laaghangend fruit	29

Inleiding

De gemeente Teylingen staat voor lastige keuzes. De meerjarige financiële opgave is met name ontstaan doordat er minder geld vanuit het Rijk komt (het zogenoemde 'ravijnjaar'), en de nog altijd stijgende kosten voor de gespecialiseerde jeugdhulp. De uitgangspositie voor de heroverwegingen liet een tekort zien van ongeveer € 7 miljoen per jaar. Om de begroting weer in balans te krijgen, zijn blijvende maatregelen nodig.

De eerste analyse meicirculaire 2025 laat zien dat de Rijksoverheid de gemeente Teylingen tijdelijk extra geld geeft:

- € 4,5 miljoen in 2026
- € 4,2 miljoen in 2027
- En vanaf dan ongeveer € 2,5 miljoen elk jaar.

Hierdoor is het geldtekort niet opgelost, maar verschoven van 2026 naar 2028. Zelfs met de voorgestelde maatregelen in deze kadernota blijft er een tekort in de jaren na 2026 en is er geen structureel sluitend meerjarenperspectief.

Onderzoek en keuzes

De gemeente heeft, ondersteund door een extern bureau, de mogelijke besparingen en extra inkomsten onderzocht. De opties variëren van maatregelen met relatief weinig maatschappelijke impact (laaghangend fruit) tot fundamentele keuzes.

Raadsgesprek

Tijdens het gesprek in de gemeenteraad is besproken om de begroting in 2026 sluitend te krijgen, maar alleen als dat realistisch en haalbaar is. Hiervoor is gekozen omdat op langere termijn er onzekerheid is over de hoeveelheid geld die de gemeente van het Rijk ontvangt. Ook is 2026 een jaar met minder grote financiële opgave.

De opmerkingen en suggesties uit het raadsgesprek heeft het college zo veel mogelijk verwerkt in de kadernota, zowel qua besparingen als qua inkomsten.

Voorgestelde keuzes

Het college heeft zich gericht op een sluitende begroting in 2026. Er is zowel gekeken naar uitgaven waarop de gemeente kan besparen als mogelijkheden voor het realiseren van meer inkomsten. Uitgangspunten hierbij waren onder andere: de uitkomsten van het raadsgesprek, het maatschappelijke impact en de preventieve waarde van activiteiten. Bij het voorstellen van het verhogen van de inkomsten is er gekeken naar de balans tussen inkomsten en uitgaven, het meerjarensaldo wat nog niet positief is en de onzekerheden/keuzes in de toekomst.

Besparende maatregelen

De categorie 'laaghangend fruit', maatregelen met relatief weinig maatschappelijke impact, leidt tot een besparing van ongeveer € 0,6 miljoen. Daarnaast zijn er bestuurlijke keuzes gemaakt van in totaal ruim € 0,5 miljoen. En de taakstelling van de gemeenschappelijke regelingen heeft geleid tot een besparing van € 1,9 miljoen

Inkomstenverhogende maatregelen

Naast de voorgestelde besparende maatregelen doet het college ook een aantal voorstellen voor het verhogen van de inkomsten. Als eerste stap stelt het college voor om de 'technische ondergrens' - het rekesttarief voor de onroerendezaakbelasting (OZB)- als minimum te gaan hanteren. Daarnaast stelt het college voor om de OZB voor woningen aanvullend daarop te verhogen om zo tot een structureel sluitend perspectief te komen in 2026. Dit is ook van belang om tot een duurzaam evenwicht in de toekomst te komen. Daarnaast is voorstel om vanaf medio 2026 verblijfsbelasting in te voeren.

Ondanks deze voorstellen is er nog steeds geen structureel sluitend financieel perspectief in het meerjarenbeeld van de begroting. Dit vraagt om meer fundamentele keuzes richting de toekomst.

In onderstaande tabel 1 is het financieel effect van de maatregelen samengevat.

Tabel 1

Maatregelen	Jaar 2026 in euro's	%
Bezuinigingen		
Gemeenschappelijke regelingen (zie tabel 4)	€ 1.934.000	
Laaghangend fruit (zie bijlage 1)	€ 629.000	
Bestuurlijke maatregelen (zie tabel 10)	€ 480.000	
Totaal bezuinigingen	€ 3.043.000	60%
Inkomstenverhogende maatregelen		
OZB en overige belastingen (inclusief indexatie van 2,2%) (zie tabel 2)	€ 1.989.500	40%
Totaal maatregelen (inclusief indexaties)	€ 5.032.500	

Tabel 2

Opbouw inkomstenverhogende maatregelen (inclusief indexaties)	Jaar 2026 in euro's
OZB voor niet woningen en woningen (zie tabel 11)	€ 1.677.000
Overige belastingen (zie tabel 15)	€ 225.000
Verblijfsbelasting (zie blz. 25)	€ 87.500
Totaal	€ 1.989.500

Risico

De jeugdzorgkosten blijven onzeker. De stijgende kosten voor jeugd worden vooralsnog alleen gecompenseerd voor de komende 2 jaar. Het Rijk wil die vanaf 2027 verlagen door hervormingen en een eigen bijdrage. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is hier kritisch op, maar adviseert de bedragen vanuit de Voorjaarsnota van het Rijk onverkort op te nemen om het meerjarenperspectief niet nog zwaarder te belasten.

Naast de hervormingsagenda is in de regio een taskforce ingericht om de kosten van de jeugdzorg te reduceren. Om het maatregelenpakket te kunnen uitvoeren, moet vooraf geïnvesteerd worden. De investering en de latere opbrengst zijn in de kadernota verwerkt.

Aankomende keuzes voor de nabije toekomst

In de komende jaren komen nog de nodige opgaven op ons af: een nieuwe voorzieningennota, een nieuw Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor het onderwijs, actualisaties van beheerplannen en de verduurzamingsopgave van het gemeentelijk vastgoed. Deze opgaven zullen vanzelfsprekend financiële consequenties meebrengen. Bovengenoemde opgaven zijn nog niet verwerkt in de deze kadernota. Wel is duidelijk dat gegeven het financieel perspectief deze ontwikkelingen opnieuw keuzes met zich mee zullen brengen.

Autonome ontwikkelingen

In deze kadernota zijn geen nieuwe investeringen opgenomen, tenzij al besloten door de gemeenteraad. In de kadernota staan de volgende ontwikkelingen opgenomen:

- Kostenontwikkelingen van gemeenschappelijke regelingen
- Mutaties als gevolg van indexaties
- Actualisatie begroting
- Resultaten meicirculaire 2025 gemeentefonds

Tot slot: oog voor iedereen

Ons doel is om te kunnen blijven doen waarvoor we als overheid gesteld staan en wat inwoners, ondernemers en partners van ons als gemeente mogen verwachten. We hebben wettelijke taken uit te voeren, willen de ambities waarmaken en staan met elkaar voor een aantal grote strategische opgaven. We willen dat onze inwoners, jong en oud, prettig kunnen leven in Teylingen. Daarvoor is een gezonde financiële basis nodig. Daarom maken we keuzes en stellen we prioriteiten – met oog voor iedereen.

Namens het college van burgemeester en wethouders,
M.E.I. Volten
Wethouder Financiën

Financiële situatie op hoofdlijnen

Tabel 3 Meerjarenperspectief

(Bedragen x 1.000 euro; +/- = nadeel)	2026	2027	2028	2029
Startpunt Kadernota 2026(zie rapport Berenschot)	-7.002	-7.280	-6.938	-6.938
* Correctie aantal posten autonome ontwikkeling	416	416	416	416
Financiële ontwikkelingen				
Actualisatie gemeenschappelijke regelingen (zie tabel 6)	-378	-315	-84	-17
Indexaties verschillende programma's (zie tabel 7)	-156	-156	-156	-156
Actualisatie begroting (zie tabel 8)	194	310	586	586
** Uitkomst meicirculaire 2025 (zie tabel 9)	4.491	4.198	2.309	2.467
***Eigen bijdrage Jeugdzorg			333	333
Maatregelen				
A. Laaghangend fruit (zie bijlage 1)	629	663	693	693
B. Bestuurlijke keuzes (zie tabel 10)	2.208	2.484	2.484	2.484
Subtotaal mutaties	7.404	7.184	6.166	6.390
Meerjarenraming kadernota 2026-2029	402	-96	-772	-548

* Een tweetal posten binnen de autonome ontwikkelingen (zie rapport "Beïnvloedbaarheid begroting" van Berenschot pagina 7) zijn nog onzeker en in de beginfase. Ze worden daardoor gecorrigeerd in deze tabel. Het gaat om het duikersbeheerplan en aanpak grondwater. Deze posten worden later eventueel verwerkt in de nieuwe beheerplannen.

** De uitkomsten van de meicirculaire 2025 zijn voorlopig. BZK is nog bezig om de groeifactor van de diverse maatstaven te verwerken op totaalniveau in de modellen. Wanneer de cijfers definitief zijn en significant afwijken wordt de raad met een raadsmemo hierover geïnformeerd.

*** Op het advies van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en met toestemming van de toezichthouder kan er een stelpost worden opgenomen voor inkomsten eigen bijdrage (zie brief Begrotingsadvies VNG 2025)

Advies Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Er is een aantal aanvullende maatregelen gepresenteerd in de Voorjaarsnota, waaronder de eigen bijdrage en het sturen op de trajectduur (punt 4 en 5, tabel pagina 1). De toezichthouder heeft aangegeven dat zij het toestaan dat gemeenten deze maatregelen budgetneutraal (korting versus besparing/inkomsten) maken, bijvoorbeeld door middel van een stelpost ("Besparing trajectduur" en "Inkomsten eigen bijdrage"). Het Rijk is verantwoordelijk voor tijdige invoering van wet- en regelgeving. Bij uitstel of afstel van wet- en regelgeving geldt dat dit voor rekening en risico van het Rijk is.

De besparing trajectduur is bij gemeente Teylingen verwerkt in de ontwikkeling jeugdzorg (resultaten van de taskforce).

Financiële ontwikkelingen

- *Mutaties uit zienswijzen gemeenschappelijke regelingen*
In de mutaties uit zienswijzen gemeenschappelijke regelingen zijn de financiële wijzigingen meegenomen die aan de gemeenteraad zijn aangeboden. Op pagina 15 van deze kadernota zijn de verschillende gemeenschappelijke regelingen opgenomen.
- *Mutaties als gevolg van indexaties*
Indexaties uit de verschillende taakvelden hebben financiële gevolgen. Een totaaloverzicht is opgenomen op pagina 16 van deze kadernota.
- *Actualisatie Begroting*
Deze mutaties zijn het gevolg van de toegenomen inflatie en bijstellen van diverse uitgaven en inkomsten. Op pagina 16 van deze kadernota worden deze mutaties kort toegelicht.
- *Resultaten meicirculaire 2025 gemeentefonds*
De mutaties die het gevolg zijn van de meicirculaire 2025 gemeentefonds zijn meegenomen in de berekeningen. Een toelichting over de meicirculaire is opgenomen onder het hoofdstuk relevante ontwikkelingen. Op pagina 18 van deze kadernota wordt dit in een tabel 9 weergegeven.

Dekkingsplan

Bij het bepalen van de keuzes is het effect een belangrijk weegmiddel. Daarom zijn de maatregelen in verschillende categorieën ondergebracht. Er wordt onderscheid gemaakt tussen keuzes met nauwelijks tot geen maatschappelijke impact het zogenaamd 'laaghangend fruit' (A), bestuurlijke keuzes met beperkte impact (B) en fundamentele keuzes met grote maatschappelijke impact (C).

Relevante ontwikkelingen

Financiële situatie op hoofdlijnen

Deze kadernota is gebaseerd op de cijfers van de programmabegroting 2025 en eventuele doorwerkingen uit de programmarekening 2024. Nieuw beleid en (autonome) ontwikkelingen, maar ook geplande investeringen geven voor de komende jaren een nieuw financieel begrotingsbeeld. Het gaat dan om zowel incidentele als structurele inkomsten en uitgaven.

Meicirculaire 2025 gemeentefonds

De voorlopige uitkomsten van de meicirculaire 2025 zijn verwerkt in deze kadernota om een zo'n getrouw mogelijk beeld te geven van de meerjarige financiële situatie. De meicirculaire is de vertaling van de voorjaarsnota van het Rijk. De circulaire bevat informatie over de nieuwe financieringssystematiek vanaf 2025, een incidentele compensatie vanaf 2025 tot en met 2030.

Beleidsmatige ontwikkelingen

Programma Samenleven

De (herijkte) Maatschappelijke agenda (MAG) is de kapstok van waaruit de gemeente werkt aan brede welvaart, met als belangrijke accenten normaliseren, bestaanszekerheid, kansengelijkheid, positieve gezondheid en omzien naar elkaar.

Naast de uitwerking van de Maatschappelijke agenda, zien we een aantal ontwikkelingen waar we rekening mee moeten houden. Zo neemt de kloof in gezondheid tussen welvarende en minder welvarende inwoners toe. Ook de vergrijzing neemt toe, de tekorten op de arbeidsmarkt blijven en de zorgkosten stijgen. Daar komt bovenop dat er de komende jaren minder geld beschikbaar is om alles te doen wat nodig is.

Dit alles betekent dat het steeds belangrijker wordt om na te denken over onze kerntaken en het verdelen van de beperkte middelen. Het vraagt om meer aandacht voor preventie, zelfredzaamheid en eigen kracht, met zorg voor diverse doelgroepen en kwetsbaren. Het is belangrijk dat jongeren kunnen zijn wie ze zijn, zonder dat er een zorgtraject wordt ingeschakeld voor alles dat niet gemiddeld is. Dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en dat kwetsbare groepen in hun eigen gemeente kunnen wonen met daarbij passende zorg wanneer dat nodig is. Via samenwerking met onze netwerken werken we aan actieve buurten die naar elkaar omkijken. Deze ontwikkelingen vragen steeds meer van samenredzaamheid binnen buurten en sociale netwerken; het versterken van gemeenschappen op basis van omzien naar elkaar en het gebruik maken van elkaars talenten.

Bij het uitvoeren van onze lokale Maatschappelijke agenda zoeken we de samenwerking met het uitvoeringsprogramma Duin- en Bollenstreek. Datzelfde geldt voor de Regio Deal Sierteeltregio die begin 2025 is toegekend.

Hervormingsagenda Jeugd en nieuwe organisatie Voor Ieder 1

De Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 richt zich op het structureel aanpakken van knelpunten in de jeugdzorg en het financieel houdbaar maken van het jeugdzorgstelsel. De nieuwe organisatie van Voor Ieder 1 zorgt voor sterke sociale teams en biedt hulp bij opvoeden en opgroeien, geldzaken, welzijn, werk en dagbesteding. De regie ligt zoveel mogelijk bij de inwoner en de hulp is zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig. Deze combinatie zorgt voor een geïntegreerde aanpak van jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning in Teylingen. Dit draagt bij aan een betere samenwerking tussen verschillende zorgaanbieders en een efficiëntere inzet van middelen, zoveel mogelijk gericht op collectieve en duurzame oplossingen.

Programma Leefomgeving

Transitie Omgevingswet

Sinds 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht. Dit markeert het begin van een overgangperiode waarin wordt gewerkt aan de doelen van de wet. Gemeenten krijgen tot eind 2026 de tijd om de omgevingsvisie compleet te maken, en tot eind 2031 om één omgevingsplan op te stellen.

Onze gemeente heeft al een omgevingsvisie vastgesteld. Om te voldoen aan de wettelijke vereisten moeten in 2026 nog enkele beleidsvisies verwerkt worden in de omgevingsvisie. Zo komt al het beleid voor de fysieke leefomgeving samen in één overzichtelijke visie.

Op dit moment gebruiken we een tijdelijk omgevingsplan. Dat bestaat uit de bestaande bestemmingsplannen en landelijke regels die nu onder verantwoordelijkheid van de gemeente vallen, vooral op het gebied van milieu. Dit plan wordt aangevuld met regels uit gemeentelijke verordeningen. Uiteindelijk moeten alle regels uit de verschillende bestemmingsplannen op elkaar afgestemd worden, omdat de gemeente straks één omgevingsplan heeft voor het hele grondgebied.

De beleidscyclus biedt een structuur om de instrumenten van de Omgevingswet te ordenen. De komende jaren gaan we gebruiken om de beleidscyclus in te richten in de organisatie.

Huisvesting verschillende doelgroepen

De woningmarkt in Nederland staat al een tijd onder druk. Veel mensen zijn op zoek naar een passende woning. Denk aan jongeren die hun eerste huis zoeken, ouderen die kleiner willen wonen met zorg in de buurt, en ook aan statushouders, asielzoekers en andere mensen zonder vaste woonplek.

Naar verwachting komt er vanaf 1 januari 2026 een nieuwe wet: de Wet Versterking regie op Volkshuisvesting. Deze wet geeft het Rijk, provincies en gemeenten meer mogelijkheden om sturing te geven aan de woningbouw. De wet richt zich op drie dingen:

- Meer regie op hoeveel woningen er komen en waar.
- Zorgen voor genoeg betaalbare woningen en een eerlijke verdeling.
- Sterkere afspraken tussen gemeenten, woningcorporaties en andere partijen (lokale prestatieafspraken).

Volgens deze wet moeten gemeenten in hun volkshuisvestingsprogramma naast de gewone doelgroepen ook speciale aandacht geven aan bepaalde groepen, zoals:

- mantelzorgers en mensen die mantelzorg krijgen
- mensen met een verstandelijke, lichamelijke of psychische beperking
- daklozen of mensen die bijna dakloos zijn
- mensen die uit Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang of Jeugdzorg komen
- arbeidsmigranten
- woonwagenbewoners

Bereikbaarheid

Er is steeds meer ruimte nodig om te wonen, werken en ontspannen. Dit zorgt voor extra druk op de bereikbaarheid van onze gemeente en de regio. Daarom werken de gemeenten Hillegom, Lisse, Teylingen, Noordwijk, Katwijk en Haarlemmermeer samen met de provincies Noord- en Zuid-Holland en de Metropoolregio Amsterdam in het project Mobiliteit Noordelijke Duin- en Bollenstreek & Haarlemmermeer.

Dit project bestaat uit meerdere onderdelen die de bereikbaarheid met de fiets, het openbaar vervoer en de auto verbeteren. Ook wordt gewerkt aan een veiligere en prettigere leefomgeving.

De komende jaren komt daar een extra uitdaging bij: Rijkswaterstaat gaat vier bruggen en viaducten op de A44 tussen knooppunt Burgerveen (A4) en Oegstgeest vervangen. Deze zijn aan het einde van hun levensduur. Tijdens deze werkzaamheden zal er verkeershinder zijn. Samen met Rijkswaterstaat maken we een plan om de overlast voor inwoners, bedrijven en bezoekers te beperken.

Duurzaamheid

In het verlengde van de Regionale en Lokale Energiestrategie wordt een verkenning uitgevoerd naar het realiseren van een hoge temperatuur warmtenet op basis van geothermische warmte. Daarnaast blijven de volgende thema's van belang:

Energiebesparing

Duurzame opwek van stroom

Netcongestie

Circulaire economie

Klimaat adaptieve inrichting

De gemeente blijft de komende jaren werken aan het ambitieniveau Actief Plus voor klimaatadaptatie. Voor 2026 worden de kosten hiervoor gedekt uit het overschot van de kadernota 2026. In de kadernota 2027 wordt een structurele dekking opgenomen voor het ambitieniveau Actief Plus voor klimaatadaptatie, waarbij ook wordt gekeken naar subsidiemogelijkheden.

Programma Bedrijvigheid

Economie

Regionale samenwerking

Teylingen wil een aantrekkelijke gemeente zijn waar bedrijven succesvol kunnen ondernemen. Om dit te doen zijn de gemeenten Hillegom, Lisse, Teylingen, Noordwijk en Katwijk akkoord gegaan met een jaarlijkse bijdrage aan de governance van de Economic Board en de programmadoelen van de Economic Board. Daarnaast werken Hillegom, Lisse, Teylingen en Noordwijk aan het uitvoeringsprogramma behorende bij de regionale bedrijventerreinenstrategie.

Aantrekkelijke centra

Het is belangrijk dat onze centra aantrekkelijk zijn en blijven voor onze inwoners en bezoekers van buiten. Samen met onze ondernemers, ondernemersverenigingen en inwoners werken we de komende jaren verder op basis van de door de raad vastgestelde Centrumvisie.

Recreatie en toerisme

Wandelnetwerk

Samen met de buurgemeenten zorgen we ervoor dat het buitengebied beter toegankelijk wordt voor wandelaars. We werken aan een uitgebreid netwerk van wandelpaden. Vrijwilligers helpen mee met het onderhouden van de paden en brengen ontbrekende stukken in kaart. Daarbij kijken we ook nadrukkelijk naar de mogelijkheden om langs de wandelpaden nieuwe heggen en hagen aan te leggen.

Uitvoeringsprogramma verblijfsrecreatie

Hillegom, Lisse en Teylingen hebben gezamenlijk een visie op verblijfsrecreatie opgesteld. De komende jaren gaan we aan de slag met de uitvoering van maatregelen die voortkomen uit die visie.

Erfgoed

We vinden het belangrijk om monumenten, oude landschappen en andere bijzondere plekken goed te bewaren. Dit noemen we ons cultureel erfgoed. We willen dat dit erfgoed goed zichtbaar is en blijft in het dorp en in het landschap. We zorgen voor ons erfgoed op drie manieren:

- Beschermen – we zorgen dat het goed bewaard blijft
- Beleven – we maken het erfgoed zichtbaar en toegankelijk
- Benutten – we kijken hoe we het erfgoed kunnen gebruiken, bijvoorbeeld voor educatie of toerisme

Hierbij houden ons aan de wetten en regels van de overheid en de gemeente om het erfgoed goed te beschermen.

Programma Bestuur

Participerende overheid

Wettelijke verplichting participatieverordening per 2027

Op dit moment moeten gemeenten een inspraakverordening hebben. Daarin staat hoe en wanneer inwoners mogen meedenken over nieuw beleid. De wet wijzigt de Gemeentewet met ingang van 1 januari 2025. Gemeenten moeten hun inspraakverordening dan binnen twee jaar (dus vóór 1 januari 2027) vervangen door een participatieverordening.

Het doel van deze nieuwe verordening is dat inwoners niet alleen meedenken over beleid, maar ook kunnen meedoen aan de uitvoering en evaluatie ervan. In de participatieverordening moet ook staan hoe het uitdaagrecht werkt. Dit is het recht van inwoners of maatschappelijke organisaties om een taak van de gemeente over te kunnen nemen — als zij denken het beter, slimmer of goedkoper te kunnen doen.

De participatieverordening vraagt om een andere manier van werken. Die moet passen bij hoe de gemeente werkt en wat inwoners nodig hebben. In 2026 moet de gemeente de nieuwe verordening uitwerken en vaststellen.

Samenwerkende overheid

Regio Deal

Op 3 februari jl. maakte het Rijk bekend dat de Regio Deal voor de Sierteeltregio “Gezond leven tussen bloemen, bollen en bomen” is geselecteerd voor de Regio Deal in de zesde tranche. Het Rijk heeft 10 miljoen euro gereserveerd voor de gehele sierteeltregio, die breder is dan alleen de Duin- en Bollenstreek.

De propositie voor de Regio Deal biedt een goede basis om op voort te bouwen. In drie pijlers (leefomgeving, arbeidsmigratie en arbeidsmarkt) is uitgewerkt welke ambities de regio wil realiseren, met daarachter contouren van een voorlopige projectenlijst. In de komende maanden moet de propositie verder worden uitgewerkt, met als aandachtspunt dat de gereserveerde rijksbijdrage van 10 miljoen euro lager is dan gevraagd. De pijlers sluiten grotendeels aan bij de topprioriteiten uit de Uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek (DBS) met uitzondering van de pijler arbeidsmigratie, welke geen plek had in de uitvoeringsagenda.

De cofinanciering vanuit de Duin- en Bollenstreek regio zal grotendeels uit bestaande budgetten komen, bijvoorbeeld vanuit de Economic Board DBS, Stichting Greenport DBS en andere stakeholders. De komende maanden worden de projecten verder uitgewerkt. Verwachting is dat dit geen extra middelen of capaciteit zal vragen, behalve mogelijk op het onderwerp arbeidsmigratie. Hier kan vooralsnog geen inschatting van gemaakt worden.

De komende maanden wordt onderstaande uitgewerkt, met als doel om 1 januari 2026 voortvarend met de uitvoering te kunnen starten:

- Een convenant met het Rijk, met een beschrijving van de opgaven, de te bereiken doelen, de inspanningen die daarvoor nodig zijn, de rollen en verantwoordelijkheden van alle betrokken partijen en een globale verdeling van de middelen over drie programmalijnen.
- Een samenwerkingsovereenkomst, ondertekend door de regionale stakeholders die een rol spelen in de governance (nader uit te werken), met afspraken over het uitvoeringsprogramma, de uitvoeringsorganisatie, de regionale governance, invulling van de kassiersfunctie en de wijze waarop over de toekenning van middelen wordt besloten.

Financiële ontwikkelingen

Gemeenschappelijke regelingen

De gemeente Teylingen laat via verschillende verbonden partijen taken uitvoeren. De begrotingen voor 2026-2029 zijn de afgelopen periode ter zienswijze aangeboden aan de gemeenteraad. De gemeente verwerkt deze begrotingen één op één in haar eigen begroting als de gemeenteraad een positieve zienswijze geeft. Daarmee zijn bijdragen aan de verbonden partijen verplichte uitgaven voor de begroting van de gemeente Teylingen.

Tabel 4 Opgenomen taakstelling in de begroting van de gemeenschappelijke regelingen

Bedragen x € 1.000, +/- = voordeel				
Gemeenschappelijke Regeling	2026	2027	2028	2029
Belasting Bollenstreek	0	0	0	0
Hecht	139	139	139	139
*HLT Samen	305	392	479	479
Holland Rijnland	14	14	14	14
ISD	1.373	1.373	1.373	1.373
Omgevingsdienst	77	77	77	77
Provalu	0	0	0	0
SOZ-jeugdhulp	0	0	0	0
Veiligheidsregio	27	27	27	27
Totaal	1.934	2.021	2.108	2.108

* In de afgelopen maanden is er in de organisatie hard gewerkt aan het in beeld brengen van de mogelijke keuzes die gemaakt kunnen worden om voor gemeente Teylingen een meerjarig sluitend financieel beeld te realiseren. De impact op de personele effecten als gevolg van de beleidskeuzes in maatregelen is nihil tot zeer beperkt.

In het voorjaar 2025 heeft het bestuur van HLTsamen de directie opdracht gegeven om in kaart te brengen wat HLTsamen kan bijdragen door besparingen op de bedrijfsvoering. De ambitie is om te komen tot een lijst van maatregelen met een minimaal besparingseffect van 6% op de overhead/ bedrijfsvoering.

De uitvoering van deze opdracht is op 20 mei 2025 begonnen en zal, naar verwachting, lopen tot eind juli 2025. Voor in de kadernota's van de gemeenten geeft HLTsamen een eerste indicatie hiervoor. In de begrotingen worden de uiteindelijke keuzes van het HLTsamen bestuur verwerkt. Hierbij wordt gezocht naar een balans tussen een substantiële bijdrage leveren aan de tekorten en het 'gezond en vitaal' houden van HLTsamen.

De eerste indicatie voor een haalbare bezuinigingen is als volgt;

Tabel 5

	2026	2027	2028	2029	Totaal
Teylingen	305.060	392.220	479.380	479.380	1.656.040

De maatregelen die leiden tot deze bedragen kwalificeren zich als bestuurlijke keuzes. Ze leiden tot een afname van de flexibiliteit om binnen de bedrijfsvoering verzuim en verloop op te vangen. Dit kan leiden tot tussentijdse voorstellen aan het bestuur. Ze leiden tot een risico op materiële kosten omdat de indexatie van 2,7% niet wordt doorgevoerd. Dit kan zichtbaar worden in de tussenrapportage en/of jaarrekening van HLTsamen. Ze leiden mogelijk ook tot een lager tempo in de doorontwikkeling van HLTsamen, zoals vastgelegd in de lange termijn opdracht. In het voorstel aan het bestuur van HLTsamen worden de consequenties uitgewerkt en gewogen.

In onderstaande tabel 6 is een totaaloverzicht opgenomen van alle gemeenschappelijke regelingen en de bijbehorende bijstellingen in deze Kadernota. In onderstaande cijfers zijn ook de taakstellingen verwerkt.

Tabel 6 Actualisatie gemeenschappelijke regelingen

Bedragen x € 1.000, +/- = voordeel				
Gemeenschappelijke Regeling	2026	2027	2028	2029
Bollenstreek Noordwijk	-106	-160	-160	-160
Hecht	264	264	264	264
HLT samen	-517	-430	-343	-343
Holland-Rijnland	-28	-28	-28	-28
ISD (inclusief BUIG)	414	414	414	414
Omgevingsdienst	97	113	130	102
Provalu	-292	-284	-157	-62
SOZ jeugdzorg	-66	-61	-61	-61
Veiligheidsregio	-144	-144	-144	-144
Totaal	-378	-315	-84	-17

Indexatie

In deze paragraaf zijn alle effecten als gevolg van indexatie opgenomen. Grotendeels zijn deze gebaseerd op basis van de uitgangspunten voor de begroting 2026 (zie hoofdstuk Operationele ontwikkelingen) en in een enkel geval is er sprake van afwijkende percentages.

Tabel 7 Indexaties

Bedragen x € 1.000, +/- = voordeel	2026	2027	2028	2029
Indexaties budgetten alle programma's	418	418	418	418
Indexaties belastingen (OZB en overige belastingen)	-262	-262	-262	-262
Totaal indexaties	156	156	156	156

Bovenstaande indexaties zijn schattingen. Tussen de kadernota en de begroting worden de definitieve indexaties per programma vastgesteld. De indexaties van de gemeenschappelijke regeling zijn verwerkt op pagina 13 van deze kadernota.

Actualisatie begroting

In deze paragraaf wordt de actualisatie van de begroting nader toegelicht. Deze wijzigingen zijn opgenomen omdat de lasten en baten wijzigen door:

- De uitvoering van een eerder genomen besluit
- Een onvermijdelijke ontwikkeling
- Structurele constatering bij de programmarekening 2024

Tabel 8 Actualisatie begroting

Bedragen x € 1.000, +/- = voordeel	2025	2026	2027	2028
Bouw Leges	400	300	300	300
Internationale Schakelklas	-50	-50	-50	-50
Ontwikkeling Jeugdzorg	-107	109	386	386
Kleine posten	-50	-50	-50	-131
Totaal actualisatie begroting	194	310	586	504

Bouwleges

De leges uit bouwprojecten zijn opnieuw beoordeeld op basis van een inventarisatie van mogelijke projecten in de toekomst. Daardoor is het mogelijk om de inkomsten bouwleges te verhogen met € 400.000, - in het jaar 2026. Voor de jaren 2027 en verder is de verwachting op dit moment dat er een stijging van inkomsten van € 300.000, - wordt verwacht. De hogere leges worden veroorzaakt door meer projecten, maar ook door een stijging van de bouwkosten in de afgelopen jaren.

Internationale schakelklas

De gemeente Teylingen levert samen met de 4 andere bollengemeenten een financiële bijdrage voor de huisvesting van de internationale schakelklas de Beekbrug in Lisse en Katwijk. Hier is de locatie Katwijk vanaf 2025 toegevoegd. De internationale schakelklas (ISK) is voor jongeren tussen de 12 en 18 jaar, waarbij het leren van de Nederlandse taal centraal staat in alle lessen. In de begroting was hiervoor een bijdrage opgenomen tot en met 2025. Onlangs is dit geëvalueerd en besloten om dit te verlengen. Met deze wijziging wordt dit opnieuw in de begroting opgenomen.

Ontwikkeling jeugdzorg

Vanaf 2025 wordt jeugdzorg afgerekend op feitelijke realisatie. Om de kosten goed in beeld te hebben is voor de begroting 2026 de feitelijke realisatie in 2024 als basis aangehouden.

Om de kostenreductie die wordt voorgesteld vanuit de taskforce te kunnen realiseren wordt eerst een investering gevraagd. De gevraagde investering en de verwachte opbrengsten zijn verwerkt in bovenstaande cijfers.

Diverse kleine posten

Onder deze posten zijn diverse kleinere correcties opgenomen die niet worden toegelicht omdat ze kleiner zijn dan € 50.000.

Uitkomsten meicirculaire

De meicirculaire is de vertaling van de voorjaarsnota van het Rijk. De circulaire bevat informatie over de nieuwe financieringssysteem vanaf 2025, een incidentele compensatie vanaf 2025 tot en met 2030.

Tabel 9 Resultaten meicirculaire

Ontwikkeling Algemene uitkering	2025	2026	2027	2028	2029
Beginstand	65.919.915	62.954.467	63.046.605	63.379.382	63.683.498
Mutaties	498.907	4.491.307	4.197.895	2.309.088	2.466.729
Berekening eindstand	66.418.823	67.445.775	67.244.500	65.688.470	66.150.227

Dekkingsplan

Laaghangend fruit

Het college heeft onder laaghangend fruit diverse bezuinigingsmaatregelen opgenomen die voornamelijk technisch van aard zijn en een minimale tot geen maatschappelijke impact hebben. De maatregelen bestaan met name uit het aanpassen van afschrijvingstermijnen binnen de technische levensduur, technische correcties doordat het al besloten is en het realistischer begroten van uitgaven en inkomsten op basis van ervaringen in het verleden. Wij verwijzen u voor deze maatregelen naar bijlage 1.

Bestuurlijke keuzes

De volgende stap van het college in het ombuigen van het financiële tekort is het beoordelen van de bestuurlijke keuzes in het rapport "Beïnvloedbaarheid begroting" van Berenschot. Het college heeft de maatregelen getoetst aan het afwegingskader op basis van het coalitieakkoord "Samen maken we Teylingen". Sociale verbinding, gebruiker betaalt en het behoud van de kwaliteit in de openbare ruimte staan daarin centraal.

Tabel 10 Bestuurlijke maatregelen

Nr.	Programma	Maatregel	Bedragen maximaal	%	Jaren				Bladzijde rapport
					2026	2027	2028	2029	
1	1. Samenleven	Geen nieuwe beeldende kunst plaatsen in de openbare buitenruimte	€ 15.000	33,33%	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	Blz 23
2	1. Samenleven	Stoppen bewaakte fietsenstalling Sassenheim	€ 114.070	100,00%	€ 114.070	€ 114.070	€ 114.070	€ 114.070	Blz 29
3	1. Samenleven	Schrappen schoolzwemmen	€ 42.000	100,00%	€ 0	€ 42.000	€ 42.000	€ 42.000	Blz 32
4	2. Leefomgeving	Afschrijvingstermijn wegen nieuwe investeringen verhogen van 20 jaar naar 30 jaar	€ 226.000	100,00%	€ 207.000	€ 226.000	€ 226.000	€ 226.000	Blz 56
5	2. Leefomgeving	Onderuitputting materiele kosten duurzaamheid	€ 131.500	25,00%	€ 32.875	€ 32.875	€ 32.875	€ 32.875	Blz 54
6	2. Leefomgeving	Omvorming van deel gazons naar bermen	€ 22.000	100,00% ¹	€ 11.000	€ 22.000	€ 22.000	€ 22.000	Blz 45
7	2. Leefomgeving	Schrappen deel van het budget Advies- en onderzoekskosten mobiliteit	€ 62.096	78,00% ²	€ 20.492	€ 48.363	€ 48.363	€ 48.363	Blz 51
8	2. Leefomgeving	Schrappen budget Bijdrage aan/adviezen door derden overig	€ 60.000	100,00%	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	Blz 39
9	2. Leefomgeving	Milieu overig werkbudget	€ 22.600	100,00%	€ 0	€ 22.600	€ 22.600	€ 22.600	Blz 42
10	2. Leefomgeving	Schrappen budget overige dakprojecten en onderzoek	€ 10.000	100,00%	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	Blz 44
11	2. Leefomgeving	Bijdrage aan Wandelnetwerk	€ 11.529	100,00%	€ 0	€ 11.529	€ 11.529	€ 11.529	Blz 48
12	2. Leefomgeving	Boomgaten niet meer schoffelen	€ 55.000	100,00%	€ 0	€ 55.000	€ 55.000	€ 55.000	Blz 49
13	2. Leefomgeving	Aanpassen van het dimregime van de openbare verlichting	€ 4.300	100,00%	€ 4.300	€ 4.300	€ 4.300	€ 4.300	Blz 53
14	3. Bedrijvigheid	Inzet BOA in plaats van marktmeester	€ 15.600	100,00%	€ 15.600	€ 15.600	€ 15.600	€ 15.600	Blz 56
15	Algemene dekkingsmiddelen	OZB voor woningen en niet woningen (exclusief indexatie)	€ 5.485.216	30,99%	€ 1.455.000	€ 1.455.000	€ 1.455.000	€ 1.455.000	Blz 56
16	Algemene dekkingsmiddelen	Overige belastingen (exclusief indexatie)	€ 462.035	40,00%	€ 184.814	€ 184.814	€ 184.814	€ 184.814	Blz 64
17	Algemene dekkingsmiddelen	Invoeren verblijfsbelasting	€ 175.000	100,00%	€ 87.500	€ 175.000	€ 175.000	€ 175.000	Blz 64
		Eindtotaal	€ 6.898.946		€ 2.207.651	€ 2.484.151	€ 2.484.151	€ 2.484.151	

¹ Een uitzondering voor 2026. In dat jaar wordt 50% van het maximale bedrag ingezet.

² Een uitzondering voor 2026. In dat jaar wordt 33% van het maximale bedrag ingezet.

1. Geen nieuwe beeldende kunst plaatsen in de openbare buitenruimte

Vanaf 2026 levert dit een besparing op van € 5.000 per jaar. Zie amendement A6
Behoud budget voor ontschotting.

2. Stoppen bewaakte fietsenstalling Sassenheim

De huidige overeenkomst is niet meer uitvoerbaar door een gebrek aan medewerkers vanuit Provalu. Daarmee valt dit budget vrij. U ontvangt hierover in juni een raadsmemo.

3. Stoppen met schoolzwemmen

Vanaf 2027 levert dit een besparing op van € 42.000 per jaar. Zie amendement A2
Alternatieve dekking hondenbelasting.

4. Afschrijvingstermijn wegen nieuwe investeringen verhogen van 20 jaar naar 30 jaar

Bij de aanleg van nieuwe wegen kan de afschrijvingstermijn worden verhoogd naar de technische levensduur van 30 jaar. Dit kan door de raad worden vastgesteld.

5. Duurzaamheid

Het budget Duurzaamheid Teylingen van € 131.500 is tot nu toe gebaseerd op het beleidsdocument 'Plan Duurzame Ontwikkeling Teylingen 2020-2024'. Dit plan is in 2024 afgelopen. In 2025 is budget opgenomen binnen het Programma Duurzaamheid. Het gehele budget is beïnvloedbaar, doordat er geen sprake is van een wettelijke taak. Op basis van een reële inschatting is het met beperkte impact mogelijk om 25% (omgerekend € 32.875 per jaar) te besparen op het budget duurzaamheid.

6. Omvorming van gazon naar bermen

Het eerder strak gemaaid gazon komt er ruiger uit te zien, maar zorgt wel voor meer biodiversiteit. Dit levert een besparing op van € 11.000 per jaar. Vanaf 2027 levert dit een besparing van € 22.000.

7. Schrappen budget Advies- en onderzoekskosten

De gemeenteraad van Teylingen heeft een mobiliteitsvisie en bijbehorend mobiliteitsplan inclusief uitvoeringsprogramma opgesteld. Voor onderzoeken noodzakelijk voor de voorbereiding van maatregelen is een structureel budget beschikbaar. Het is mogelijk dit budget te beïnvloeden. Een (nog niet uitgewerkt) voorbeeld is de aanschaf van een scanauto. Deze kan ingezet worden voor bijvoorbeeld parkeeronderzoeken, maar ook een scan maken van de staat van de infrastructuur of ingezet worden voor handhaving. Dit levert een besparing op van € 20.492 per jaar. Vanaf 2027 levert dit een besparing van € 48.363.

8. Schrappen budget Bijdrage aan/adviezen door derden

Dit betreft een werkbudget en is beschikbaar voor uitgaven die niet toe te rekenen zijn aan bestaande/actieve projecten. Het gaat hier veelal om voorbereidingskosten en incidentele uitgaven. Indien dit budget geschrapt wordt dan zal voor deze activiteiten per toekomstige uitgave budget aangevraagd worden. Dit levert een besparing op van € 60.000 per jaar

9. Milieu overig werkbudget

Vanaf 2027 levert dit een besparing op van € 22.600 per jaar. Zie amendement A2
Alternatieve dekking hondenbelasting

10. Schrappen budget overige dakprojecten en onderzoek

Vanaf 2026 levert dit een besparing op van € 10.000 per jaar. Zie amendement
Behouden van budget voor recreatieprojecten

11. Bijdrage wandelwerk

Vanaf 2027 levert dit een besparing op van € 11.529 per jaar. Zie amendement A2:
Alternatieve dekking hondenbelasting

12. Boomgaten niet meer schoffelen

Vanaf 2027 levert dit een besparing op van € 55.000 per jaar. Zie amendement A2
Alternatieve dekking hondenbelasting.

13. Aanpassen van het dimregime van de openbare verlichting

Vanaf 2026 levert dit een besparing op van € 4.300 per jaar. Zie amendement Behouden
van budget voor recreatieprojecten

14. Inzet marktmeester

Eerder is door het college besloten om deze uitvoerende taak te herintegreren in het
werkpakket van de Buitengewoon Opsporingsambtenaren (BOA's). Deze taak is weer
terug bij de BOA's, in plaats van dat hier op ingehuurd wordt. Daarmee kan dit budget
vrijvallen. Dit levert een besparing op van € 15.600 per jaar.

15. Opbrengsten onroerende zaakbelasting (OZB) – rekentarief- onbenutte
belastingcapaciteit

Onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte die een gemeente heeft om haar inkomsten te
verhogen door de tarieven van bepaalde belastingen, zoals onroerendezaakbelasting
(OZB), rioolheffing en afvalstoffenheffing, te verhogen. De onbenutte belastingcapaciteit
wordt berekend door de opbrengst te berekenen die zou ontstaan bij gebruik van de
wettelijk maximum tarieven en dit te vergelijken met de daadwerkelijke opbrengst.
Rekening houdend met de bekende WOZ-waarde en de geraamde OZB-opbrengsten is de
onbenutte belastingcapaciteit OZB voor 2025 € 5.485.216.

De hoogte van de algemene uitkering uit het gemeentefonds hangt onder andere af van
deze 'OZB-belastingcapaciteit' van een gemeente. Hoe hoger de belastingcapaciteit, hoe
hoger de 'OZB-afrekpost' bij de verdeling van het gemeentefonds. De OZB-tarieven in
Teylingen zijn voor niet woningen lager dan dat rekentarief. Behalve dat er minder
belastingopbrengst is, is er ook een lagere bijdrage uit het gemeentefonds. Het is
daarom verstandig, ook voor de financiële balans op de langere termijn, om minimaal
aan het rekentarief te voldoen. In onderstaande tabel is weergegeven hoe Teylingen ten
opzichte van het rekentarief staat en wat ervoor nodig is om tot het rekentarief te
komen.

**Tabel 11 OZB woningen en niet woningen
(inclusief indexatie van 2,2%)**

Teylingen	Rekentarief in 2025	Tarief 2025	Stijging om tot rektarief te komen (inclusief 2,2% indexatie)	Opbrengst maatregel tot rektarief
Niet woningen eigenaren	0,3145%	0,1934%	62,62%	€ 1.000.000
Niet woningen gebruikers	0,2393%	0,2086%	14,71%	€ 190.000
			Totaal	€ 1.190.000
			Extra maatregel (inclusief 2,2% indexatie)	
Woningen eigenaren	0,0862%	0,0862%	7,00%	€ 487.000
			Totaal	€ 1.677.000

Bij het tot stand komen van deze kadernota is zowel gekeken naar een balans van maatregelen die bezuinigingen met zich meebrengen, als maatregelen waardoor de inkomsten van de gemeente worden begroot. Het voorstel is dan ook om de OZB-tarieven te verhogen. Het college stelt voor om het OZB-tarief voor niet woningen (eigenaren en gebruikers) het rektarief als basis te nemen. Voor woningen is een extra tariefstijging van 7% het voorstel. Hiermee blijft gemeente Teylingen bij de goedkopere gemeenten van de regio horen. Daarbij kunnen de totale woonlasten voor 2026 en verder mogelijk lager uitvallen door nog voor te stellen maatregelen bij de afvalstoffenheffing.

Rekenvoorbeeld niet-woningen

Niet-woning tarief OZB wordt opgelegd aan eigenaren en gebruikers. De eigenaren hebben een andere rol, en kunnen bijvoorbeeld beleggers zijn. De gebruikers zijn de ondernemers. Het ligt voor de hand dat de keuze is de ondernemers binnen de gemeenten zoveel mogelijk te ontzien, en de lastendruk meer op de eigenaren af te wentelen. Daarom is het rektarief voor eigenaren door het Rijk hoger vastgesteld.

Een gemiddelde waarde WOZ niet-woningen is niet bruikbaar als rekenvoorbeeld want er zitten ook parkeerplaatsen (hele lage waarden) en distributiecentra (hele hoge waarden) bij. Daarom is er uitgegaan van de meest voorkomende waarde € 300.000 dat sluit beter aan bij het beeld van een ondernemer; bijvoorbeeld een winkelier.

Tabel 12

WOZ niet-woningen o.b.v. meest voorkomende waarde € 300.000					
Teylingen	Tarief (2025)	OZB (2025)	Naar rektarief	OZB 2026	Verschil
Niet woning Eigenaar	0,1934%	€ 580	0,3145%	€ 944	€ 363
Niet woning Gebruiker	0,2086%	€ 626	0,2393%	€ 718	€ 92

Tabel 13 Vergelijk OZB-Waarde € 300.000

Naam plaats	Tarief OZB eigenaar (2025)	Tarief OZB gebruiker (2025)
Hillegom	€ 671	€ 410
Noordwijk	€ 763	€ 452
Lisse	€ 781	€ 792
Haarlemmermeer	€ 897	€ 784
Heemstede	€ 906	€ 747
Bloemendaal	€ 1.382	€ 813
Leiden	€ 1.826	€ 1.824
Katwijk	€ 1.843	€ 545
Oegstgeest	€ 2.126	€ 0

Rekenvoorbeeld woningen

In onderstaande tabel 13 worden de OZB-tarieven voor woningen over 2025 weergegeven van de omliggende gemeentes. Het gemiddelde tarief voor OZB-woningen voor de gemeente Teylingen wordt met de voorgestelde tariefstijging van 7% € 517,- per jaar. Dit bedrag was € 483, per jaar. Dit betekent een stijging van € 34,- per jaar voor een huishouden met een gemiddelde WOZ-waarde. De gemiddelde WOZ-waarde in 2024 was € 540.000

Tabel 14

Gemiddelde OZB-tarieven woningen omliggende gemeenten 2025	
Haarlemmermeer	€ 391
Hillegom	€ 448
Teylingen	€ 483
Noordwijk	€ 505
Lisse	€ 540
Leiden	€ 619
Katwijk	€ 628
Heemstede	€ 685
Oegsgeest	€ 848
Bloemendaal	€ 1.234

16. Procentuele verhoging diverse belastingen

Het college van Teylingen stelt voor om onderstaande belastingen met 10% te verhogen buiten de indexatie van 2,2% om. Bij dit voortel voor de verhoging van het tarief van overige belastingen is er gekeken naar een balans tussen de bezuinigen en lasten verhogende maatregelen binnen de kadernota. De inkomstenverhogende maatregel wordt in onderstaande tabel 15 weergegeven.

Tabel 15 overige belastingen (afgerond)

Naam belasting	Maatregel 10%	Indexatie 2,2%	Totaal
Forensenbelasting	€ 16.473	€ 3.624	€ 20.097
Precariobelasting	€ 9.000	€ 1.980	€ 10.980
Marktgelden	€ 2.718	€ 598	€ 3.316
Parkeerbelasting	€ 1.194	€ 263	€ 1.457
Haven- en kadeelden	€ 2.472	€ 544	€ 3.016
Leges	€ 82.953	€ 18.250	€ 101.203
Bouwleges	€ 64.334	€ 14.153	€ 78.487
Leges OOV	€ 5.670	€ 1.247	€ 6.917
Totaal	€ 185.000	€ 40.000	€ 225.000

17. *Invoeren verblijfsbelasting*

Het invoeren van verblijfsbelasting is mogelijk. Gezien de aantallen B&B's, hotel(s) en arbeidsmigranten is een opbrengst te genereren van zo'n € 200.000. De verblijfsbelasting is een aangiftebelasting, zodat de eigenaar etablisement zelf aangifte moeten doen. De controle kan intensief zijn. Kosten voor oplegging en invordering zijn maximaal € 25.000 per jaar.

Toezichtregime provincie

De provincie Zuid-Holland houdt toezicht op de financiën van de gemeenten in de provincie op basis van artikel 203 van de Gemeentewet. In de begrotingscirculaire 2026 zijn de wettelijke criteria en een aantal (actuele) onderwerpen opgenomen die bijzondere aandacht verdienen voor het financiële toezicht.

De provincie kent twee vormen van toezicht:

- Preventief (toezicht vooraf): De gemeente kan formeel geen uitgaven doen zonder machtiging van de provincie.
- Repressief (toezicht achteraf): De provincie volstaat ermee de gemeente op afstand te volgen via de begroting, jaarrekening, overige ter kennisneming ingezonden financiële stukken en het voeren van overleg op ambtelijk niveau.

Voor het nemen van de beslissing hierover vormt de provincie zich over de volgende elementen een oordeel:

- De begroting 2026 moet in evenwicht zijn (structurele lasten worden gedekt door structurele baten) of uit de meerjarenraming blijkt dat dit evenwicht in de eerstvolgende jaren tot stand wordt gebracht en uiterlijk in 2029.
- De jaarrekening 2025 moet materieel in evenwicht zijn.
- De vastgestelde jaarrekening 2024 en de begroting 2026 moeten tijdig, respectievelijk voor 15 juli en 15 november 2025, zijn ingezonden.

Autonome financiële ontwikkelingen

Begrotingswijzigingen

In deze kadernota zijn de nu bekende begrotingswijzigingen, die structurele gevolgen hebben, meegenomen tot en met de raad van april 2025. Voor zover mogelijk worden begrotingswijzigingen met structurele gevolgen tot en met de gemeenteraad van juni meegenomen in de begroting 2026.

Algemene uitkering

Bij de berekening van de algemene uitkering voor de programmabegroting 2026 wordt uitgegaan van de meicirculaire 2025. In deze kadernota 2026 is rekening gehouden met de uitkomsten van diverse circulaires tot en met de meicirculaire 2025.

Inflatie

Wij volgen het percentage dat wordt vastgesteld in het samenwerkingsgebied Holland Rijnland, de Financiële kaderstelling. Voor materiële lasten is deze vastgesteld op een inflatiecijfer van 2,7% en voor personele lasten op 2,1%. In de begroting 2026 houden wij rekening met deze stijging. De verschillende baten (huren, leges en dergelijke) en belastingen passen wij eveneens met het inflatiecijfer. Voor de inflatie van de welzijnsinstellingen die subsidie ontvangen van de gemeente hanteren we een inflatiecijfer van 2,22%.

Verbonden partijen

De verbonden partijen stellen individueel een begroting op. Voor de gemeenschappelijke regelingen volgen wij het percentage dat sinds enige tijd wordt vastgesteld in het samenwerkingsgebied Holland Rijnland. Voor 2026 zijn de volgende percentages vastgesteld:

Personeelslasten: 2,1%.

Materiële lasten: 2,7%.

Financiële verordeningen en nota's

Wij houden rekening met de kaders in de gemeentelijke financiële verordening (art. 212 gemeentewet) die de gemeenteraad heeft vastgesteld

Ontwikkelingen inwoners en woningen

Het aantal woningen en inwoners in de gemeente Teylingen is gebaseerd op de vastgestelde aantallen per 1 januari 2025. Het aantal woningen is een belangrijke maatstaf bij de berekening van de hoogte van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Hierbij is de peildatum 1 januari van een kalenderjaar.

Het aantal inwoners per 1 januari 2025 bedraagt 38.492. Het aantal inwoners in 2024 bedroeg 38.470.

In de meerjarenraming 2026-2029 gaan we om een aantal redenen uit van hetzelfde aantal woningen en inwoners. De toename van het aantal woningen en inwoners leidt tot meer (belasting)inkomsten en hogere algemene uitkering. Maar tegelijkertijd leidt het tot meer onderhoudskosten (bij areaaluitbreiding) en tot aanpassing van verschillende maatstaven van de algemene uitkering.

Bijlage 1: Laaghangend fruit

Laaghangend fruit		Jaren				Bladzijde rapport
Programma	Maatregel	2026	2027	2028	2029	
1. Samenleven	Scherper begroten sportbeleid en activering	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	19
1. Samenleven	Onderbrengen gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit -erfgoed bij Dorp, Stad en Land	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	21
1. Samenleven	Schrappen budget Beeldbepalende objecten	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	22
1. Samenleven	Opheffen van de kunstcommissie	€ 0	€ 2.600	€ 2.600	€ 2.600	23
1. Samenleven	Kosten verzekeringen onderhuisvesting	€ 3.801	€ 3.801	€ 3.801	€ 3.801	25
1. Samenleven	Scherper begroten budget armoedegelden	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	29
1. Samenleven	Scherper begroten budget Regionale Educatieve Agenda (REA)	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	31
1. Samenleven	Aanscherpen definitie instroom Voorschoolse Educatie (VE)	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	32
1. Samenleven	Schrappen bekostiging muziekleerkracht	€ 0	€ 34.500	€ 69.000	€ 69.000	32
1. Samenleven	Scherper begroten inzet preventiecoördinatoren	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	33
1. Samenleven	Scherper begroten budget Meedenkersnetwerk	€ 10.778	€ 10.778	€ 10.778	€ 10.778	38
2. Leefomgeving	Onterechte indexaties ruimtelijke ordening	€ 4.894	€ 4.894	€ 4.894	€ 4.894	39
2. Leefomgeving	Verlagen budget bijdrage aan/adviezen door derden geen uitgaven de laatste jaren Ruimtelijke ordening	€ 160.000	€ 160.000	€ 160.000	€ 160.000	39
2. Leefomgeving	Niet benutte indexaties Openbare orde en veiligheid deel van de werkbudgetten worden niet benut	€ 16.024	€ 16.024	€ 16.024	€ 16.024	40
2. Leefomgeving	GW Menneweg Post bijdrage aan/ adviezen door derden betreft enkel de indexatie indexatie	€ 185	€ 185	€ 185	€ 185	42
2. Leefomgeving	Schadeverhalen bij evenementen	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	46

2. Leefomgeving	Subsidie openbaar groen op een andere manier inzetten	€ 8.500	€ 8.500	€ 8.500	€ 8.500	46
2. Leefomgeving	Het is mogelijk om een aantal investeringen te verschuiven naar latere jaren openbaar groen	€ 11.950	€ 7.970	€ 3.990	€ 3.990	47
2. Leefomgeving	Budgetten niet benut o.a kosten recreatieprojecten	€ 14.869	€ 14.869	€ 14.869	€ 14.869	48
2. Leefomgeving	Verlagen budget voor parkeren met € 13.000	€ 13.000	€ 13.000	€ 13.000	€ 13.000	51
2. Leefomgeving	Reclame-inkomsten (Centercom) A0 borden is niet opgenomen in de begroting	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	52
2. Leefomgeving	Verlagen budget advieskosten civiele kunstwerken	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	55
2. Leefomgeving	Hogere opbrengsten degeneratie-inkomsten vaste dienst ipv inhuur	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	56
2. Leefomgeving	Verlagen budget Bouw-, woning- en welstandstoezicht en handhaving	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	59
3. Bedrijvigheid	Onterechte indexaties bij diverse taken	€ 55.245	€ 55.245	€ 55.245	€ 55.245	59&60
4. Bestuur en ondersteuning	Overige goederen en diensten geen uitgaven de laatste jaren	€ 20.740	€ 20.740	€ 20.740	€ 20.740	62
4. Bestuur en ondersteuning	* Onvoorzien werkbudget onderbestedingen	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	62
4. Bestuur en ondersteuning	* Overige goederen en diensten geen uitgaven de laatste jaren onderbesteding	€ 10.354	€ 10.354	€ 10.354	€ 10.354	62
4. Bestuur en ondersteuning	* Verlagen budget overige goederen en diensten onderbesteding	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	61
4. Bestuur en ondersteuning	Communicatie informatiecentrum - Bijdrage aan/adviezen door derden onderbesteding	€ 5.185	€ 5.185	€ 5.185	€ 5.185	66
Algemene dekkingsmiddelen	Bankkosten - Verlaging budget Onderbesteding	€ 13.592	€ 13.592	€ 13.592	€ 13.592	65
Algemene dekkingsmiddelen	Budgetverlaging evenementen, feestdagen onderbesteding	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	65
Algemene dekkingsmiddelen	Bijdrage aan/adviezen door derden	€ 4.732	€ 4.732	€ 4.732	€ 4.732	66

Algemene dekkingsmiddelen	Kosten eigen risico schade-afhandeling	€ 9.630	€ 9.630	€ 9.630	€ 9.630	66
	Eindtotaal	€ 629.479	€ 662.599	€ 693.119	€ 693.119	

* De posten stonden in het rapport van Berenschot onder bestuurlijke keuzes maar kunnen vanwege de beperkte maatschappelijke impact door onderbesteding beter onder laaghangend fruit hangen.